

ПРЕДСТАВЯНЕ ПРОЕКТ НА НА СЪВЕТА ПО ИНОВАЦИИ ПРИ БТПП

Проектът на Съвета по
иновации при БТПП – Платформа
«Иновационна борса», изготвен в
сътрудничество с ИИКТ при БАН,
мост - между науката и бизнеса“.

Виртуален иновационен консултант

Доц.ЙОСИФ АВРАМОВ, доктор по икономика,
финансово-инвестиционен консултант и търговец
СЪПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪВЕТА ПО ИНОВАЦИИ ПРИ БТПП,
ЧЛЕН НА УС НА БТПП

***12.04.2019 г., 14,00 ч., София, БТПП, ул.»Искър» № 9, ет.1, зала А
КРЪГЛА МАСА, организирана от Съвета по иновации при
БТПП и ИИКТ при БАН и ЦВТ по информатика***

Приоритети на Съвета по иновации (СИ)

- СИ е учреден на 11.05.2011 г. Съпредседатели са акад. Никола Съботинов от страна на БАН и доц. Йосиф Аврамов, член на УС на БТПП. Основни приоритети на Съвета по иновации (СИ) при БТПП са: връзка на 53-те хиляди членове от средите на бизнеса на палатата с представители на науката, консултиране на иновативни проекти, разработени от научни колективи или от средите на бизнеса, съдействие екипите им за финансиране пред банките и пред фондовете за рисково инвестиране, в т.ч. и тези, одобрени по инициативата JEREMIE, а от две години и в областите финтех и блокчейн. Комисия от представители на бизнеса и на науката, на Българска банка за развитие, Изпълнителната агенция за МСП оцени най-добрите проекти в двата конкурса, обявени от СИ при БТПП. Конкурсите се провеждат за шеста поредна година в категориите: за най-успешна иновативна фирма и за най-добър иновативен проект. СИ разполага с два сайта, страница във Фейсбук, както и Фейсбук група „Съвет по иновации GROUP“. Иновационната борса функционира на сайт www.inovacii.eu. Позиционирани са няколко десетки иновационни проекти, търсещи финансиране. Информационен сайт: www.evroproekti.org

КАК БЕ ЗАМИСЛЕНА И ИЗГОТВЕН СОФТУЕРА НА ПЛАТФОРМА “ИНОВАЦИОННА БОРСА”?

ЗА КОЙ Е ПРЕДНАЗНАЧЕНА ПЛАТФОРМА “ИНОВАЦИОННА БОРСА”?

- Виртуалната Платформа „Иновационната борса” функционира чрез създадените за нейната работа Функционална спецификация и софтуер. Тя е дело на екип от учени от ИИКТ при БАН и финансисти и борсови експерти от Съвета по иновации при БТПП. Предстои надграждане на софтуера, в т.ч. и чрез нови функции на пилотно внедрения виртуален офис. Основната задача този вид борса е да служи като посредник между автори и изпълнители на иновативни разработки, образци и прототипи, и връзката им с други участници от реалния бизнес и от финансовите кръгове в иновационния процес, които да ги подпомогнат за тяхната пазарна реализация, адаптиране към различни търговски и технологични цели и комерсиализация. Платформа „Иновационна борса” предоставя възможност на *Физически и юридически лица*: Да представят идеи, разработки, прототипи, продукти и др., в процеса на осъществяване на тяхна реализация на пазара. Да осъществяват контакти по отношение на финансирането и реализацията на иновативните продукти, изделия и услуги. Да търсят изделия и услуги, способстващи за решение на определени проблеми, свързани с модернизация и обновяване на дейността им в производството – нови патенти, изобретения, лицензи и т.н.
- както и на *иноватори да търсят* подходящ партньор за комерсиализация и трансфер на готова научно-приложна разработка.

ПОТРЕБИТЕЛИ НА ПЛАТФОРМА “ИНОВАЦИОННА БОРСА” са също:

- Партньори за довършване на научна разработка;
- Инвеститори чрез т.нар. дялово финансиране.
- Инвеститори, използващи финансиране чрез способите на т.нар. масово финансиране (crowdfunding).
- Потребители на Платформа „Иновационна борса“ са:
  1. Иноватори - физически или юридически лица с иновационна идея или продукт, или са произвели прототип или т.нар. нулева серия на съответния продукт. В тази група влизат изобретатели, които притежават патент (полезен модел). За неговата реализацията и превръщането му в иновация, носеща на изобретателя доход, последният търси чрез Платформа „Иновационна борса“ инвеститори. Реализацията може да се постигне със средства от донори или инвеститори.
  2. Изобретатели, които е без патентовано изобретение, но са подали заявка за патент (полезен модел) и изчакват одобрението ѝ от Патентното ведомство. Това са изобретатели, чието бъдещо изобретение е на фаза „идея“, за чиято реализация се търсят финансиране от потенциални инвеститори.

- 3. Дарители, предоставящи финансов ресурс за иновации. *Донор* – Дарители с интерес към реализиране на иновации. Донорите предоставят финансови средства на изобретатели. Целта е да се довърши реализацията на представена от изобретател идея. Средствата са безвъзмездни или срещу получаване на продукт. В текущата версия се предоставят безвъзмездни средства.**
- 4. Инвеститори, които имат интерес за финансиране реализацията на иновации, като търсят съдружие с иноватора като предлага т.нар. дялово финансиране. Това са инвеститори с интерес за реализация на иновации срещу процентно участие в съвместна фирма.**
- 5. Търговски дружества и индустриални предприятия, които търсят иновации за своята производствена дейност с оглед обновяване на производствената си гама изделия, произвеждани от тях. Те търсят иновации или решение на определен технически, научен, производствен или друг технологичен проблем в своята производствена дейност с оглед модернизацията и обновяването ѝ.**
- 6. Консултанти, които търсят за сметка на свои клиенти за реализация и финансиране на тяхното ноу хау.**
- 7. Оценители на предложените идеи.**
- 8. Брокери, осъществяващи връзките между иноватори и инвеститори**

Инвеститорите, които желаят да участват в Иновационната борса следва да си създадат профил и да имат готовност за участие в наддаване, като направят своя избор на съществуващ търг. В случай на спечелено наддаване те трябва да имат готовност да осъществят превод на своя инвестирана сума, като им се осигурява и директна комуникация с изобретателя. По време на тази комуникация инвеститорите се договарят с иноватора дали инвестицията им ще е под формата на дялово финансиране, т.е. те ще станат съсобственици на фирмата или тя е с цел реклама на програмата за т.нар. социална отговорност на дадена фирма (фондация), или има характер на донорска дейност с изцяло благотворителни мотиви. Чрез Платформа „Иновационна борса“ се предоставя възможност на индивидуални изобретатели и патентодържатели, както и научно-изследователски организации да представят идеите си, разработки, прототипи и продукти; предоставя възможност на физически и юридически лица да представят притежаваното от тях ноухау (know how); предоставя възможност на заинтересувани физически и юридически лица да осъществяват контакти за предоставяне на услуги за технологичен трансфер; предоставя възможност на заинтересувани физически и юридически лица да получават услуги способстващи за решение на определени проблеми, свързани с дейността им; осъществява финансиране на иновационни продукти от инвеститори – от типа на т.нар. ангелско финансиране; осъществява масово финансиране (crowd funding) на иновативни идеи; способства за осъществяване на контакти между потенциални партньори за разработване и реализация на иновации.

за патентовани изобретения и предложения за изобретения, авторите на които са заявили интерес за участие на Платформа „Иновационна борса“ са следните:

В каква степен предложението е насочено към създаване на ново научно – приложно знание и какви са съответните възможности за придобиване на ИС? - 20 т.

Попада ли проектът на съответния изобретател в тематичния профил на Платформа „Иновационна борса“? - 15 т.

Доколко основните цели на проекта са насочени към създаване на нови процеси, продукти или услуги, които могат да намерят пазарна реализация и да са иновации -15 т.

Допълнителни ползи за обществото след постигането на целите, посочени в т. 3: например: икономия на енергийни ресурси, принос за опазване на околната среда, степен на оползотворяване на отпадъци, въвеждане на екологосъобразни енергийни технологии, подобряване на здравния статус на хората, насърчаване на използването на ИКТ, брой на разкрити нови работни места и др. - 20 т.

Проектът стимулира ли създаването и укрепването на взаимодействието на науката и бизнеса или на т.нар. триада: „Наука – внедряване или развойна дейност – производство и реализация на новото иновативно изделие от бизнеса“ - 5 т.

Проектът създава ли основа / предпоставки за изготвяне на съвместен проект между научния екип и предприятие с цел участие в конкурсни процедури на Министерството на икономиката, управляващ орган (УО) ОП „Иновации и конкурентоспособност“, ОП „Околна среда“ (УО е МОСВ), ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ (УО е МОН), Националният иновационен фонд (той се администрира от Агенцията за насърчаване на малките и средните предприятия при МИ), Националният фонд „Научни изследвания“, който се управлява от МОН, „Хоризонт 2020“, програма COSME и др. - 20 т.

Проектът ще стимулира ли ускореното повишаване на професионалното ниво на участниците в него - 5 т.

Общо: - 100 т.

РЕАЛНИ ЕФЕКТИ И ПОЛЗИ ОТ ПЛАТФОРМА „ИНОВАЦИОННА БОРСА“ НА СИ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА БТПП

- **Дълготрайните ефекти за членовете на БТПП и за другите представители на бизнеса от създаването на ПЛАТФОРМА „ИНОВАЦИОННА БОРСА“ към Съвета по иновации при БТПП се свеждат до следните положителни аспекти:**
- **а)установяване на директни контакти между български и чуждестранни фирми, университети и научни звена, работещи в областта на иновациите, технологиите и науката;**
- **б)популяризиране на съвременни върхове български научно – технически достижения и иновации в чужбина;**
- **в)създаване на качествено нови възможности за коопериране между български и чуждестранни проиновативни фирми и научни звена от една страна и държавните органи – от друга;**
- **г)изпълнение на съвместни проекти в областта на науката, иновациите, технологиите ,инженеринговата и развойнната дейности по различни европейски програми, в т. ч. по: COSME, Хоризонт 2020, Мария Кюри, съвместните предприятия на ЕС, Европейския институт по иновации и технологии, Еврика и др.**

КАК ДЕЙСТВА ПЛАТФОРМА “ИНОВАЦИОННА БОРСА”?

Действащата вече четвърта година **Платформа „Иновационна борса“** е постигнала една от основните си цели, която се изразява в създаването на подходяща среда за предлагане, търсене, намиране, проучване, както и последващи дейности за внедряване (производство и реализация) на нови иновативни продукти, технологии и услуги. **Това е оригинален вариант за реализация на е-пазар на иновации**, който не е реализиран до момента в България и в страните от Централна и Източна Европа. Основната хипотеза, залегнала в разработката на проекта е, че обменът на информация за нови продукти, идеи и проекти, чрез използване на Интернет средата е най-подходящ за поставената в проекта цел, да се организира т.нар. пазар на иновации. Идеята за такава връзка не е нова, но **организирането ѝ по място, пазарно сегментиране и прилагането на „специални“ мерки за научен и финансов мениджмънт са новостите в нея**, които предполагат значителни улеснения за разработчиците и внедрителите на иновациите, за инвеститорите, за донорите и управляващите по национални програми за подпомагане на малкия и средния бизнес, или за подпомагане на иновациите. В методологията, приложена при реализацията на Платформата „Иновационна борса“ се включва разработване на програмно-техническа система за онагледяване и поддържане на база от иновационни предложения за целите и изискванията на няколко групи потребители на нейните услуги. Използван е методът на индивидуален подход при реализиране на изискванията за всяка група потребители, чрез разделяне на услугите и секториране на пазара на иновации. Значително е улеснен достъпът до наличната информация относно иновационните предложения. Това се реализира, чрез система за абонаменти на отделните групи потребители за новопостъпили предложения за иновации. Практикува се и целево търсене сред наши и чуждестранни компании на патенти с оглед инсталиране на борсата на авангардни и качествени иновативни проекти, които са търсени от представителите на бизнеса у нас и в чужбина.

- По предложение на изследователи от ИИКТ при БАН ще се разработят т.нар. интелигентни консултантски услуги, като се използват съвременни подходи за тяхното предоставяне на различни клиенти, в т.ч. и на старт ъпи посредством: изграждане на цялостна архитектура на **Виртуалния иновационния консултант**, която ще е съобразено със съвременната технология, известна като “Service-Oriented Architecture”; извършване на интелигентни услуги, подпомагащи вземане на решение при осъществяване на дадена иновационна дейност, както и систематизирана информация за различни институции на държавното управление, подходяща за разработване на иновационни политики; оказване на услуги, осигуряващи достъп до свободностъпни данни (Open Data), които имат отношение към процеса на иновация в национален мащаб – например Патентното ведомство и др. Основните бъдещи потребители на услугите на Виртуалния иновационен консултант ще бъдат всички участници в НИС – представители на академичните среди; индустрията и най-вече МСП и старт ъпите; администрацията, институционалните финансови инвеститори, а също и отделни граждани, които поставят изисквания за социални иновации посредством различни институции на управление. Предстоящо е мултиплицирането на Платформа „Иновационна борса“ и сред представителите на бизнеса; администрацията и научните среди в другите страни от Централна и Източна Европа, което ще стане с участието на търговските камари и търговските палати, с които БТПП поддържа контакти.

Необходимо е създаването на нова Държавна агенция за наука и иновации!

В заключение на доклада е необходимо да се посочи, че у нас няма приет Закон за иновациите, както и няма самостоятелен държавен орган, който пряко да отговаря за развитието на иновациите и технологиите, а засега това е задължение на Министерството на икономиката и Министерството на образованието и науката. Липсата на държавна институция, която да насърчава и развива иновациите, както и добра законова регулативна рамка за развитието и за финансирането на иновациите у нас се отразява крайно негативно както на българската наука, така и на българската икономика. Няма и държавен орган, който да регулира дейността на посредниците в иновационния процес, като Иновационните борси, Центровете за трансфер на технологии и т.н. възможен вариант за независим регулатор на търговията с иновативни идеи и продукти е да се създаде специализирана агенция за управление на иновациите и научните изследвания. По-рационално това да е държавна агенция, която следва да не е при Министерството на икономиката, в чийто ресор засега са иновациите и то е управляващ орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“. Този орган следва да е извън състава на Министерство на образованието и науката, което засега само наблюдава развитието на науката и научните изследвания у нас (само от дирекция „Наука“, в която работят едва няколко експерти).

МОН от пет години е и управляващ орган на новата Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, но остава открит въпроса кой „обгрижва“ и подпомага новосъздадените Центрове за върхови технологии и Центрове за компетентност?!? Идеята за създаване на Държавна агенция за наука и иновации в последните години нееднократно е обсъждана, но такава институция все още не е създадена у нас. Необходимо е също да се проучи опитът на държави, постигнали значителни успехи в развитието на иновациите, като Израел, Швейцария скандинавските страни и особено Норвегия (Норвежката агенция за иновации е с права и с бюджет на суперминистерство), Нова Зеландия, Република Корея, Тайван и Сингапур, както и големите държави – членки в Г-7, постигнали най-големи успехи засега в развитието на иновациите, като САЩ, Великобритания, Германия и в по-малка степен напоследък - Япония. Възможно е да обмислят и известни данъчни облекчения за инвеститорите в иновативни идеи и продукти, като средствата които те предоставят за развитието им, в т.ч. изработване на прототип или нулева серия от дадено иновативно изделие, да се признават за необходимо присъщ разход преди данъчното преобразуване на финансовия резултат по Закона за корпоративно подоходното облагане, както и в Закона за облагане на доходите на физическите лица и тя да е валидна дори и при предоставяне на малки по размер суми от инвеститори.

Използвана литература

1. *Andreev, R, J. Doshev and I. Stoyanov. Technology Transfer Office “ICT for Energy Efficiency”: A Factor for Open Innovations. Proceedings of “The XLIX International Scientific Conference on Information, Communication and Energy Systems and Technologies - ICEST 2014”, 26-27 June, 2014, Nis, Serbia, pp. 251-255; 2014;*
2. *Andreev, R and Tsvetelina Yorgova. Agent-oriented view to construction of innovation environment: Technology Transfer Office, 3rd International Conference on Application of Information and Communication Technology and Statistics in Economy and Education (ICAICTSEE’ 2013), (6-7 December 2013, pp. 527-535, UNWE, Sofia, 2014*
3. *Osterwalder A. The Business Model Ontology: A Proposition in a Design Science Approach, PhD Thesis, University of Lausanne, Ecole de Hautes Etudes Commerciales; 2004*
4. *Аврамов.Й., Функционални спецификации на електронни платформи за борсова търговия с ценни книжа и с иновативни продукти; ISBN 978-954-92601-4-4; Издателство „За буквите – О писменахъ”, София, 2015*

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!

**Доц. ЙОСИФ АВРАМОВ, доктор по икономика
СЪПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪВЕТА ПО ИНОВАЦИИ ПРИ БТПП**

E-mail: josif.avramov@mail.bg ;

тел.: 02 983 45 62; моб.тел.: 0885 40 32 32

**www.inovacii.eu сайт на Платформа
“Иновационна борса” на Съвета иновации при
БТПП**

**www.evroproekti.org – Информационен сайт на
Съвета по иновации при БТПП**

Фейсбук страница „Съвет по иновации при БТПП“

Фейсбук група „Съвет по иновации GROUP“